

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO 5 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (TAP-20-274(2), TAIS NR. 20-999(3))**

2020-03-16 Nr. NV-703

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas – sudaryti galimybę įsigyti važiavimo viešuoju keleiviniu transportu bilietą su 80 proc. nuolaida asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis, bei padidinti finansinę paramą lengvojo automobilio įsigijimui ir pritaikymui neįgaliesiems / šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus.

Esama situacija:

- Lietuvoje apie 40 tūkst. asmenų, sergančių onkologinėmis ligomis, yra taikomas aktyvus gydymas arba ligos stebėseną. Kasmet diagnozuojama apie 18 tūkst. naujų onkologinių susirgimų. Daugelis onkologinių pacientų gydytis turi vykti į didžiųjų miestų sveikatos priežiūros įstaigas (onkologijos chemoterapijos paslaugas teikia 6 įstaigos: Nacionalinis vėžio institutas, Santaros klinikos, Kauno klinikos, Klaipėdos universitetinė ligoninė, Respublikinė Šiaulių ligoninė, Respublikinė Panevėžio ligoninė), tačiau, kol asmuo neįgyja neįgaliojo statuso, jis negali įsigyti važiavimo bilieto su nuolaida. Tokią teisę turi tik Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytame sąraše įrašytomis ligomis sergantis asmuo, kuriam gydantis nuolat reikalinga hemodializė, ir jį lydintis asmuo.
- Kai kurios savivaldybės taiko transporto nuolaidas onkologiniams ligoniams, pateikus vardinę Pagalbos onkologiniams ligoniams asociacijos (POLA) kortelę (Jonavos, Lazdijų, Vilkaviškio, Marijampolės, Kėdainių, Utenos, Ukmergės, Rokiškio raj. savivaldybės – 80 proc. nuolaidą, Raseinių raj. ir Elektrėnų savivaldybės – 100 proc. nuolaidą, Panevėžio m. savivaldybė – 50 proc. nuolaidą autobusų bilietams miesto ir priemiesčio maršrutais), tačiau ši praktika nėra taikoma visoje Lietuvoje.
- Teisę kartą per 6 metus gauti iki 32 BSI dydžio (1248 Eur) lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją turi:
  - 1) asmenys, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis, turintys vairuotojo pažymėjimą;
  - 2) šeimos, auginančios neįgalų vaiką iki 18 m., kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba neįgalų vaiką iki 18 m., kuriam iki 2005-06-30 buvo pripažinta visiška negalia, jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimą. Tokią teisę šeimos turi ir tuo atveju, kai neįgaliam vaikui, kuriam sukako 18 m., nepertraukiamai nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis.
- Lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos dydis yra menkas ir daugiau nei 10 metų nebuvo didintas, todėl neįgalieji / šeimos gali įpirkti tik senus automobilius.
- 2019 m. lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija skirta apie 600 asmenų / šeimų, auginančių neįgalų vaiką (prieš tai – kasmet apie 500 asmenų). Nuo 2019-01-01 teisę gauti šią kompensaciją turi ir šeimos, auginančios vyresnį nei 18 m. neįgalų vaiką. Prognozuojama, kad 2020–2022 m. kompensaciją kiekvienais metais gaus apie 650 asmenų / šeimų.

Projekto esmė, nauda. Siūloma:

- 1) asmenims, sergantiems onkologinėmis ligomis, suteikti teisę įsigyti vienkartinį ar terminuotą vardinę važiavimo tolimojo / vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais / keleiviniais traukiniais / reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 proc. nuolaida. Dokumentas, suteikiantis šią teisę, galėtų būti nemokamai išduodama vardinė POLA kortelė (ją šiuo metu turi virš 14 tūkst. asmenų).
- 2) padidinti lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos dydį iki 64 BSI, t.y. iki 2496 Eur (dabar – iki 32 BSI, t.y. iki 1248 Eur) asmenims, kuriems nustatytas specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis ir kurie turi vairuotojo pažymėjimą, bei šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką (įskaitant ir vyresnį nei 18 m.), jei bent vienas iš šeimos narių turi vairuotojo pažymėjimą. Iki šių nuostatų įsigaliojimo paskirta kompensacija nebūtų perskaičiuojama, t.y. padidintą kompensaciją

galėtų gauti tik po šio įstatymo įsigaliojimo besikreipiantys asmenys.

- 3) patikslinti nuostatas, susijusias su lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos skyrimu ir mokėjimu, kad šeimos, auginančios neįgalius vaikus, kuriems po 18 m. nepertraukiamai nustatyta visiška negalia, o pasikeitus teisiniam reglamentavimui nustatomas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, turėtų teisę gauti šią kompensaciją (dabar – tik kai nepertraukiamai nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis).

Įsigaliojimo data – 2021-01-01.

Papildomas lėšų poreikis per metus – apie 4,7 mln. Eur, iš jų: 3,9 mln. Eur transporto lengvatai sergantiems onkologinėmis ligomis (padidinant savivaldybių biudžetams skiriamą GPM dalį) ir 0,8 mln. Eur automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijai.

Numatoma nauda – dvigubai didesnė finansinė parama neįgaliesiems lengvųjų automobilių įsigijimui ir techniniam pritaikymui, palankesnės sąlygos sergančių ir neįgalių asmenų bei jų šeimos narių mobilumui ir savarankiškumui skatinti, būtiniesiems poreikiams tenkinti, geresnė gyvenimo kokybė, taip pat užtikrintas teisės į lengvojo automobilio įsigijimo ir techninio pritaikymo kompensaciją tęstinumas šeimoms, jų neįgaliam vaikui sukakus 18 m.

Derinimas:

Projektas svarstytas 2020-03-09 tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintas, įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Teisės ir Socialinės politikos grupių bei Teisingumo ministerijos pateiktas pastabas ir pasiūlymus (suderinta darbo tvarka).

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos (63.1 p.) siekį įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatas ir gerinti neįgaliųjų teisių užtikrinimą visose gyvenimo srityse.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Daiva Buivydaite-Garbštienė

tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt